

18 Ku wspólnej Europie

WYMAGANIA WYNIKAJĄCE Z PODSTAWY PROGRAMOWEJ

LII. Dekolonizacja, integracja i nowe konflikty.

Uczeń:

4) charakteryzuje genezę i etapy integracji europejskiej.

CZAS ZAJĘĆ

2 godziny lekcyjne

CELE LEKCJI

Uczeń:

ZNA

- daty: 1949, 1952, 1957, 1958, 1960, 1985, 1987, 1992, 1 XI 1993
- postacie: Alcide De Gasperiego, Konrada Adenauera, Roberta Schumana

ROZUMIE

- pojęcia: Rada Europy, ojcowie zjednoczonej Europy, Europejski Trybunał Praw Człowieka, Unia Ekonomiczna Beneluksu, Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), traktaty rzymskie, Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom), Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu (EFTA), Europejski System Walutowy, Parlament Europejski, strefa Schengen, Jednolity akt europejski, Unia Europejska, unia walutowa (monetarna), euro, Europejski Bank Centralny, Rada Europejska, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

POTRAFI

- omówić idee zjednoczeniowe w Europie po II wojnie światowej
- wymienić zadania Rady Europy i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka
- określić rolę Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali w procesie integracji zachodnioeuropejskiej
- opisać rolę traktatów rzymskich w procesie tworzenia Wspólnoty Europejskiej
- wymienić najważniejsze etapy integracji europejskiej
- wskazać sukcesy i problemy integrującej się Europy
- określić znaczenie wspólnej waluty europejskiej dla integracji
- scharakteryzować główne postanowienia traktatu w Maastricht
- opisać i określić kompetencje najważniejszych organów Unii Europejskiej

I. WPROWADZENIE

W ramach przypomnienia prosimy uczniów, aby zapisali na kartkach projekty, jakie realizowano w przeszłości, a których zadaniem była integracja państw. Mogą poszukać informacji, korzystając z telefonów komórkowych.

Następnie mówimy, że II wojna światowa spowodowała, iż pojawiła się idea integracji europejskiej. Omawiamy czynniki gospodarcze i polityczne, które doprowadziły do realizacji tego pomysłu. Następnie zapisujemy temat lekcji i podajemy jej cel (*Dowiem się, jak doszło do powstania Unii Europejskiej*).

II. ROZWINIĘCIE

Dzielimy klasę na cztery grupy i każdej wręczamy arkusz brystolu. Następnie prosimy, aby uczniowie obejrzelili film *Unia Europejska: Historia integracji europejskiej* i narysowali oś czasu prezentującą postęp integracji w Europie Zachodniej. Powinny się na niej znaleźć najważniejsze etapy i kluczowe postacie. Możemy również zaproponować wykonanie tego zadania w formie interaktywnej. Wówczas polecamy aplikację *time.graphics*.

Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują swoje osie czasu. Uzupełnione będą mogły zostać wykorzystane jako pomoc dydaktyczna. Wskazujemy pierwszą datę na osi czasu i mówimy, że idea zjednoczonej Europy pojawiła się w deklaracji Roberta Schumana z 9 maja 1950 r. Prosimy uczniów, aby przeczytali tekst źródłowy (*m2*, s. 209), a następnie wykonali polecenie 2 (s. 209).

Mówimy, że niezwykle istotną rolę w procesie integracji zachodnioeuropejskiej odegrała Europejska Wspólnota Węgla i Stali. Prosimy uczniów, aby przypomnieli, kiedy powstała i jakie były jej cele. Następnie rozdajemy karty pracy z karykaturą. Prosimy uczniów, aby w parach spróbowali ją zinterpretować.

Zadajemy pytanie:

► Kiedy powołano do życia EWG?

Następnie prosimy o zapoznanie się z ilustracją i treścią podpisu do niej (*m4*, s. 211), jak również przeczytanie tekstu źródłowego (*m5*, s. 212) oraz wykonanie polecenia 4 (s. 211).

Koncentrujemy się następnie na traktacie z Maastricht. Prosimy uczniów o przeczytanie tekstu źródłowego (*m8*, s. 214) i wykonanie polecenia 1 (s. 215). Zwracamy uwagę na znaczenie traktatu dla powstania Unii Europejskiej.

III. PODSUMOWANIE

Rozdajemy uczniom karty z analizą SWOT i prosimy, aby w parach przeanalizowali kwestie mocnych i słabych stron Wspólnoty Europejskiej oraz szans i zagrożeń dla niej. Wspólnie podsumowujemy wyniki prac.

METODY KONTROLI

Inicjujemy w klasie dyskusję. Uczniowie rozpoczynają wypowiedzi np. w następujący sposób:

- Na dzisiejszej lekcji dowiedziałem się...
- Integracja europejska rozpoczęła się po II wojnie światowej, ponieważ...
- Za największą zaletę Unii Europejskiej uważam...

PRACA DOMOWA

Mówimy, że na drugiej lekcji przeprowadzimy debatę oksfordzką, podczas której będą dyskutować dwa 4-osobowe zespoły. Wybieramy uczniów, którzy wejdą w skład poszczególnych zespołów. Ponadto wybieramy marszałka debaty, sekretarza oraz trzech ekspertów (jury). Pozostała część klasy będzie publicznością debaty. Warto poinformować uczniów stanowiących publiczność, że za zabranie głosu w czasie przewidzianym na zadawanie pytań można wygrać nagrody (plusy lub oceny dla najaktywniejszych uczestników).

W celu przypomnienia, jak wygląda debata oksfordzka, warto udostępnić klasie dwa filmy instruktażowe:

- ▶ *Debaty Oxfordzkie – zasady debatowania*,
- ▶ *Debata Oksfordzka – film instruktażowy*,

Następnie podajemy tezę debaty: *Unia Europejska ogranicza suwerenność państw członkowskich*.

Przypominamy uczniom, że jedna z grup będzie bronić tej tezy, a druga będzie się starała ją obalić. Pozwalamy uczniom wybrać strony lub je losujemy.

Podajemy uczniom listę materiałów, z których mogą korzystać podczas przygotowań:

- ▶ *Dzień Europy: Wady i zalety Unii Europejskiej w oczach naszych europosłów*,
- ▶ *Zalety i wady członkostwa Polski w UE*,
- ▶ *Nieoczywista historia narodzin Unii Europejskiej*,
- ▶ *Mija 15 lat w Unii: Zyskałszy pieniądze, ale i nadprodukcję prawa*,
- ▶ *Polacy chcą zostać w Unii Europejskiej, ale dostrzegają jej wady*,
- ▶ *Najważniejsze osiągnięcia Unii Europejskiej i korzyści z członkostwa w UE*,

Materiał realizowany na drugiej godzinie lekcyjnej

I. WPROWADZENIE

Mówimy uczniom, że na dzisiejszej lekcji zajmiemy się oceną Wspólnoty Europejskiej. Przypominamy tezę naszej debaty: *Unia Europejska ogranicza suwerenność państw członkowskich*. Prosimy uczniów o zajęcie miejsc. Instruuujemy ich, że powinni wstępnie zdecydować, czy popierają tezę dzisiejszej dyskusji, czy są przeciwko niej. Po wysłuchaniu debaty i zadaniu pytań będą jednak mieli okazję zmienić zdanie.

II. ROZWINIĘCIE

Rozpoczynamy debatę. Mówcy stron kolejno prezentują swoje argumenty. Eksperci przysłuchują się debacie i – notując – przydzielają oraz odejmują punkty. Następnie marszałek udziela głosu publiczności. Za odpowiedzi na pytania zadane przez publiczność drużyny również mogą otrzymać punkty, które zostaną doliczone do ogólnej puli.

Na koniec eksperci sumują wszystkie punkty, a marszałek ogłasza werdykt – wskazuje drużynę, która zwyciężyła w debacie.

III. PODSUMOWANIE

Prosimy uczniów, aby podzielili się swoimi refleksjami na temat dzisiejszej lekcji. Co im się w niej podobało, z czym mieli trudności.